

Dimnikarstvo naj ostane javna služba

Zveza ekoloških gibanj Slovenije, ki jo vodi **Karel Lipič**, je na začetku tedna z ZSSS, Gospodarsko zbornico Slovenije (GZS) in Obrtno zbornico Slovenije (OZS) pripravila sejo razširjene delovne skupine za varstvo zraka, na kateri sta sodelovala tudi priznana strokovnjaka **Peter Novak** in **Miran Lakota**. Iz ZSSS so na seji sodelovali **Goran Lukič**, **Majda Marolt** in **Boris Perš**.

Zbrane je vodja skupine **Ivan Kukovec** seznanil z ugotovitvami in dogovori s strokovnega srečanja »Kakšen zrak dihamo« v Moravcih in z okrogle mize na isto temo na sejmju Green v Gornji Radgoni. Na obeh srečanjih so bili v ospredju problemi onesnaževanja zraka, ki ga povzročajo male kurilne naprave. Problematične so zlasti tiste na trda goriva, ki jih je vse več. Zaradi krize namreč mnogi za ogrevanje zopet uporabljajo trda goriva, ki so jih v letih debelih krav že opustili.

V Sloveniji je trenutno okoli 300.000 malih kurilnih naprav na trda goriva. V vsaki od njih letno zgori okoli 10 kubičnih metrov drv oziroma skupaj okoli tri milijone kubičnih metrov. Če male kurilne naprave niso primerno vzdrževane in očiščene, je za enak toplotni učinek potrebno za vsak milimeter obloge iz saj povečati količino drv za deset odstotkov. Če je v kurilni napravi dva milimetra saj, mora uporabnik za enak učinek pokuriti za 20 odstotkov več drv, s tem pa tudi bolj onesnaži zrak, da o 150 evrih, ki jih potroši brez potrebe, sploh ne govorimo. Zaradi onesnaženega zraka po strokovnih ocenah zbolijo veliko ljudi, slabo vzdrževanje malih kurilnih naprav pa lahko privede tudi do požarov in zastrupitev s plinom.

Za pravilno vzdrževanje

Foto T. K.

in delovanje kurilnih naprav so bili doslej odgovorni dimnikarji, ki jim je država podelila koncesijo za opravljanje javne dimnikarske službe na določenem območju. Po novem zakonu o varovanju okolja, ki je bil sprejet predlani, pa od prvega januarja 2016 koncesij ne bo več. Za vzdrževanje kurilnih naprav na bi bili odgovorni njihovi lastniki oziroma uporabniki, ki naj bi dimnikarske storitve naročali po svoji presoji.

Člani Zveze ekoloških gibanj Slovenije se s takšno rešitvijo ne strinjajo, saj 72.

člen ustave vsem zagotavlja pravico do čistega zraka. Spoštovanje te pravice lahko država zagotovi samo s pomočjo javne dimnikarske službe. Po strokovnih ocenah bi namreč samo okoli pet odstotkov lastnikov malih kurilnih naprav ustrezno skrbelo za njihovo vzdrževanje in čiščenje, če bi bili za to odgovorni sami.

Aleksander Županek iz GZS in **Simon Dovrtel** iz OZS pa sta opozorila, da bi ukinitve koncesij in prehod na prosti trg privedla tudi do propadanja delovnih mest v dimnikarskih

podjetjih in izumiranja tega poklica. Če bodo popolnoma neoliberalno usmerjeni politiki uspeli liberalizirati trg na področju dimnikarskih storitev, obstaja velika nevarnost, da se bodo lotili liberalizacije trga tudi na področju vseh drugih komunalnih storitev, kar bi bilo slabo tako za delavce kot za uporabnike, profitirali pa bi nekateri lastniki, verjetno tuji.

Zbrani so se dogovorili, da bodo v parlamentarno proceduro vložili predlog novele zakona o varovanju okolja, po katerem bi koncesije ukinili šele konec leta 2018. Do takrat pa bi strokovnjaki našli najboljše rešitve za organizacijo dimnikarske službe. Delavci iz dimnikarskih podjetij pa se bodo vključili v sindikat – tudi zaradi tega, da bodo lažje izvajali pritisk za sprejem novele zakona. Sindikat jim bo pomagal tudi pri zaščiti poklica ter pri nasprotovanju poklicni deregulaciji in v borbi za njihove ekonomske in socialne pravice iz dela.

T. K.

Prepovedali referendum o outsourcingu

Hrvaško ustavno sodišče je v začetku meseca razsodilo, da bi bil referendum o prepovedi opravljanja spremljevalnih in pomožnih dejavnosti v javnem sektorju oziroma o t. i. outsourcingu neustaven. Na srečo so hrvaške oblasti opustile reformiranje javnega sektorja s takšno privatizacijo, proti kateri je 17 sindikatov zbralo več kot 600 tisoč podpisov za izvedbo referenduma.

Hrvaška vlada je pripravila predlog, po katerem bi bile podporne dejavnosti javnega sektorja (čiščenje, vzdrževanje, pomivanje,

likanje, kuhanje, prevoz in varovanje na šolah), razen v zdravstvu, prepuščeno zasebnikom in trgu.

Sindikalisti so temu nasprotovali in ne glede na dokaj zahtevno referendumsko ureditev pridobili dokajšnjo podporo med ljudmi, vendar pa je ustavno sodišče na pobudo hrvaškega parlamenta presodilo, da bi s takim referendumom zaščitili parcialne interese ene skupine delavcev v javnem sektorju ter preperečili vladi in parlamentu, da bi v prihodnje posegali v obstoječi model delovnega prava. Hkrati bi prepovedi kot posledica morebiti uspešnega referenduma vplivale tudi

na izrecna pooblastila vlade in sabora pri izdelavi in izvajanju državnega proračuna. Sodišče je razsodilo, da zakonska prepoved nasprotuje temeljni logiki splošnega delovanja demokratične države, zakoličila pa bi tudi strog način opravljanja nalog spremljevalnih dejavnosti. Na ta način pa ne bi bilo napredka pri izvajanju nujnih gospodarskih in družbenih reform, so razsodili hrvaški ustavni sodniki in napovedali, da bi tak zakon razveljavili, če bi bil sprejet v parlamentu. Hrvaški sindikalisti so seveda nad odločitvijo ustavnih sodnikov razočarani.

M. B.